

Celostátní a regionální sbory prosazování práva v Itálii

Mgr. Oldřich Krulík, Ph.D.

Anotace

Příspěvek si klade za cíl čtenářům přiblížit komplikovaný systém vnitřní bezpečnosti v rámci Itálie, a to i s ohledem na uniformy, vozový park a další proměnné, týkající se jednotlivých sborů. Zmínka je i o regionálních či obecních složkách v rámci země.

Klíčová slova

Itálie, vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek, bezpečnostní sbory.

Summary

The paper aims to describe the internal security system within Italy, also with regard to uniforms, fleet and other variables related to individual units. Mentioned are also regional or local units, operating within the country.

Keywords

Italy, internal security and public order, security forces.

Itálie: Jeden z nejnepřehlednějších bezpečnostních systémů v Evropě

V průběhu každoročního „mezinárodního týdne“ Policejní akademie Dolního Saska (International Woche, Polizeiakademie Niedersachsen) roku 2014 vystoupila poprvé i delegace Itálie. Jejich prezentace zmínila i ten fakt, že kvůli „přílišnému počtu“ sborů policejní povahy s celostátní působností země platí i určité sankce směrem k Evropské unii.

Struktura bezpečnostního systému Itálie na „celostátní úrovni“ představuje model, který podle určitých pohledů patří na absolutní „špičku“ v rámci Evropské unie, a to jak v absolutních číslech (rozhodně více než 300 000 osob¹), tak co se týče poměru personálu „ve služebním poměru“, který se alespoň částečně zabývá úkoly v oblasti vnitřní bezpečnosti, na počet obyvatel.²

- **Státní policie** (*Polizia di Stato*). Stav je uváděn okolo 107 000 osob (ke konci roku 2006) ve služebním poměru, z toho téměř 6 000 tvoří technický a vědecký personál. U Státní policie dále pracuje 9 700 civilních zaměstnanců, z toho 5 700 žen. Na územní úrovni je tento sbor strukturován do **kvestur** (*questura*, v každé provincii jedna)³ a dále do základních spádových jednotek, kterých je okolo 800 až 900. Státní policii patří „monopol“ co se týče dohledu nad bezpečností provozu na dálnicích (*autostrada*), na železnici, mostech a vnitrozemských vodních cestách. Pochůzková činnost (trendem dneška jsou pěší hlídky s místní znalostí, *Polizia di Quartiere*) je někde vykonávána v rámci smíšených hlídek (policista – četník, viz níže). Součástí systému tohoto sboru je i Pohraniční policie (kde nelze nevidět překryv s výkonem činnosti Finanční a celní policie, viz níže) a Poštovní policie, bojující například proti informační kriminalitě.
- **Četnictvo** (*Arma dei Carabinieri*). Jedná se o sbor vojenského typu, který je podřízen Ministerstvu obrany a při plnění úkolů vojenského charakteru podléhá veliteli Generálního štábu. Četnictvo je chápáno jako „čtvrtá zbraň“ (v rámci vlastních vyjádření ovšem jako „první zbraň“) v rámci ozbrojených sil státu (vedle Pozemní armády, Námořnictva a Letectva). Plní-li však příslušníci Četnictva úkoly na úseku veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, podléhají Ministerstvu vnitra. Určité pravomoci vůči sboru uplatňují i resorty zdravotnictví, životního prostředí, zahraničí, zemědělství a další úřady. Celkový počet četníků byl pro rok 2006 přibližně 118 000 osob (přísežného personálu).⁴ Část sil sboru bývá nasazována v rámci zahraničních misí (Západní Balkán, Afghánistán, Irák atd.).
- **Finanční a celní policie** (*Guardia di Finanza*). Sbor podléhá Ministerstvu hospodářství a financí. Je zároveň integrální součástí ozbrojených sil země. Primárně odpovídá za vyšetřování finančně motivované trestné činnosti (daňové úniky, praní špinavých peněz, pašování, mezinárodní obchod s drogami, financování terorismu, podvody s kreditními kartami, padělání peněz, poškozování práv v oblasti duševního vlastnictví). Zabývá se také celními a hraničními kontrolami „vojenské povahy“, či potíráním ilegální imigrace. K těmto účelům využívá i námořní flotilu (okolo

¹ Snaha „spočítat policisty“ je proto v rámci Itálie takřka nadlidským úkolem. Je možné se setkat s propastně odlišnými výsledky (od cca 265 000 až po 425 000, záleží na tom, které sbory jsou započítány, zda se jedná o údaj včetně nebo bez civilních zaměstnanců atd.).

² Polizia di Stato <<http://www.poliziadistato.it/pds/index.html>>.

Arma dei Carabinieri <<http://www.carabinieri.it/Internet/>>.

³ Le Questure sul web; in: Polizia di Stato <<http://questure.poliziadistato.it/>>.

⁴ Do roku 2001 byly řady vojenských složek, včetně Četnictva, uzavřeny ženám.

600 plavidel) a letecké síly (asi 100 letadel). Stav příslušníků složky činil roku 2011 okolo 61 300 osob.⁵

- **Vězeňská policie** (*Polizia Penitenziaria*). V rámci sboru působí asi 42 000 osob. Jeho hlavní činností je zajištění výkonu trestu odnětí svobody, udržování pořádku a bezpečnosti ve věznicích, zajišťování transportu odsouzených a ochrana Ústřední správy justice.⁶
- **Lesní policie** (*Corpo Forestale dello Stato*). Složka je podřízena Ministerstvu zemědělství, potravinářství a lesnictví. V jejích řadách působí okolo 8 500 osob, které plní úkoly jak v oblasti prosazování práva, tak co se týče požárních zásahů (flotila hasicích letounů) a ochrany obyvatelstva.⁷ Sbor působí i v rámci velkoplošných chráněných území přírody, bojuje proti pytláctví, angažuje se při ochraně chráněných rostlin a živočichů a v poslední době i při kontrolách jakosti potravin.

Některé specifické policejně-bezpečnostní složky se těší meziragenturnímu statutu (téma boje proti drogám respektive boje proti mafii) a jejich chod personálně zajišťují jak zástupci Státní policie, tak Finanční a celní policie a Četnictva.⁸ Konkrétní kompetence v oblasti veřejné bezpečnosti jsou přesunuty na koordinační a poradní orgány (jimž předsedá ministr vnitra a jejichž dalšími členy jsou vrcholní představitelé jednotlivých složek).⁹

Na konci července 2008 byl v Itálii zahájen kontroverzní projekt **nasazení 4 000 příslušníků armády pro výkon policejních činností** (z toho 3 000 vojáků bylo využito pro hlídkovou činnost v ulicích Říma/Vatikánu, Milána, Neapole a Palerma). Vojáci patrolují bez toho, aby tvořili smíšené hlídky s policisty nebo četníky. Většinou jsou vyzbrojeni jen pistolí, ale v turisticky exponovaných lokalitách i samopaly.

Bylo avizováno, že projekt bude po šesti měsících vyhodnocen a případně prodloužen. Jako důvod pro takový krok byl uveden nárůst trestné činnosti imigrantů (často z Rumunska), stejně jako obavy z terorismu. Odpůrci tohoto konceptu krok kritizovali, s tím, že je třeba zaměřit se spíše na zvyšování počtu příslušníků a rozšiřování pravomocí jiných existujících bezpečnostních sborů.¹⁰

Vyhodnocení projektu na počátku roku 2012 vedlo nejenom z jeho uchování, ale ke zmnohonásobení počtu pro tento účel vyčleněných vojáků. Jako argument posloužila i vlna znásilnění, ke které na přelomu let 2011 a 2012 v Itálii došlo. Tento stav (nasazení až 30 000 vojáků ve prospěch policejních sil) zřejmě trvá dodnes.¹¹

⁵ Guardia d Finanza <<http://www.gdf.it>>.

LA RUSSA, Ignazio, Nota aggiuntiva allo stato di previsione per la Difesa per l'anno 2011, Presentata al Parlamento dal Ministro della Difesa, Roma 2010 <http://cca.analisedifesa.it/downloads/7162242140_it.pdf>.
Ministero della Difesa <<http://www.difesa.it/pagine/default.aspx>>.

⁶ Polizia Penitenziaria <<http://www.polizia-penitenziaria.it>>.

⁷ Corpo Forestale dello Stato <<http://www3.corpoforestale.it/flex/cm/pages/serveblob.php/l/it/idpagina/1>>.

⁸ Polizia di Stato <<http://www.poliziadistato.it>>.

⁹ The Carabinieri Corps, Arma dei Carabinieri, Roma 2006, s. 26.

¹⁰ Italian Troops to Patrol Cities; in: BBC, 30. VII. 2008 <<http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/7540585.stm>>.

PISA, Nick, Berlusconi to Deploy 30,000 Soldiers on Italy's Streets after Wave of Violent Rapes; in: Daily Mail, 25. I. 2009 <<http://www.dailymail.co.uk/news/article-1127358/Berlusconi-deploy-30-000-soldiers-Italys-streets-wave-violent-rapes.html>>.

Italy Calls Out Army to Fight Crime, Avert Terror; in: Romea.cz, 30. VII. 2008 <http://romea.cz/english/index.php?id=detail&detail=2007_983>.

¹¹ SIMPSON, Victor, L.; SATTER, Raphael, Italian Police Arrest Terrorism Suspect; in: Associated Press, 15. III. 2012 <<http://news.yahoo.com/italian-police-arrest-terrorism-suspect-134757236.html>>.

název sboru

znak sboru

typické uniformy

specifika designu vozidel

ilustrace vozidel

specifika registračních značek

Polizia di Stato

Světle modrá karoserie s bílým postranním pruhem a nápisem POLIZIA. Častý je i motiv linky 113.¹²

Značka začíná slovem POLIZIA (v červené barvě). Následuje písmeno a 4 čísla (v černé barvě).¹³

Arma dei Carabinieri

Velmi tmavá modř s červenými prvky. Častým znakem je i bílá střeška vozidla.¹⁴ Sbor obhospodařuje i linku 112, která zdaleka není ekvivalentem „jednotného evropského čísla tísňového volání“ v České republice.

Značka vždy začíná červenými písmeny „CC“¹⁵.

Guardia di Finanza

Holubičí šed' nebo tmavá modř s postranními zlatými pruhy.¹⁶

Značka vždy začíná červeným textem „GdF“¹⁷.

¹² Polizia di Stato <<http://www.poliziadistato.it/pds/index.html>>.

BITRITTO, Elio, Tagli alla Polizia di Stato; in: Qui Quotidiano, 5. III. 2014 <<http://www.quiquotidiano.it/?p=35572>>.

¹³ Italy; in: License Plate Mania <<http://www.licenseplatemania.com/landenpaginas/italie.htm>>.

¹⁴ Arma dei Carabinieri <<http://www.carabinieri.it/internet/>>.

Carabinieri; in: Enciclopedia Italiana <<http://www.treccani.it/enciclopedia/carabinieri/>>.

¹⁵ FRAMPTON, Steve, Italian Carabinieri License Plate; in: Flickr.com, 26. VI. 2007 <<https://www.flickr.com/photos/95528302@N00/630263850/?rb=1>>.

FARINA, Enrico, I mezzi dei Carabinieri; in: GenteMotori, 6. VI. 2012 <<http://www.gentemotori.it/i-mezzi-dei-carabinieri/>>.

¹⁶ Guardia di Finanza <<http://www.gdf.it>>.

L'uniforme della Guardia di Finanza; in: Corriere della Sera <http://www.corriere.it/Primo_Piano/Cronache/2011/03/27/pop_finanza-uniforme.shtml>.

Capua, Guardia di Finanza scopre maxi truffa allo Stato: 8 arresti; in: OGGI Notizie; Napoli, 16. IX. 2013 <<http://napoli.oggi-notizie.it/271621-capua-guardia-di-finanza-scopre-maxi-truffa-allo-stato-8-arresti/>>.

117, il numero antievasione delle Fiamme Gialle; in: Forze Armate <http://www.forzearmate.org/sideweb/2011/rassegna/117-fiamme-gialle_110828-929.php>.

¹⁷ BERIONNE, Michelle, Guardia di Finanza; in: Plates in Rome <<http://www.targheitaliane.it/index.html?/italy/esercito/gdf.html>>.

Polizia Penitenziaria

Tmavomodrá barva se světle modrými pruhy a bílým nápisem – názvem sboru.¹⁸

Značka vždy začíná červeným textem „POLIZIA PENITENZIARIA“. Následují tři čísla a dvě písmena (v černé barvě).¹⁹

Registrační značka začíná červenými písmeny „CSF“.²¹

Corpo Forestale dello Stato

Šedozelený nebo zelený design vozidel či další techniky, s bílými pruhy a nápisy.²⁰ Zmíněna bývá i tísňová linka 1515.

Polizia Provinciale

jednotné logo neexistuje

Vozidla jsou často, ale rozhodně ne vždy, bílá, se zelenými, červenými nebo modrými pruhy a dalšími prvky (nápis *polizia provinciale*, atd.).²²

Registrační značky se liší v každé provincii (jednotný design neexistuje).

Polizia Municipale

jednotné logo neexistuje

Podobně jako v případě provinciální policie: vozidla jsou často bílá, se zelenými, červenými nebo modrými pruhy a dalšími prvky (nápis *polizia municipale*, případně *polizia locale*, atd.).²³

Registrační značky mohou začínat písmenem „Y“, následovaným dalším písmenem, třemi čísly a dalšími dvěma písmeny. Značka obsahuje i nápis POLIZIA LOCALE.²⁴

¹⁸ Polizia Penitenziaria <<http://www.polizia-penitenziaria.it>>.

¹⁹ BERIONNE, Michelle, Guardia di Finanza; in: Plates in Rome <<http://www.targheitaliane.it/index.html?/italy/esercito/gdf.html>>.

²⁰ Corpo Forestale dello Stato <<http://www3.corpoforestale.it/flex/cm/pages/serveblob.php/l/it/idpagina/1>>.

Corpo Forestale dello Stato: Info e Contatto; in: Comune di Nusco <<http://www.comune.nusco.gov.it/index.php?action=index&p=352>>.

Inchiostro e solventi nei cassonetti dell'immondizia; in: La Nazione, 6. XII. 2012 <http://www.lanazione.it/umbria/cronaca/2012/12/06/813115-inchiostro_solventi_cassonetti_dell_immondizia_artigiano_guai.shtml>.

LORIA, Danilo, Reggio, parte progetto educativo del corpo forestale su incendi; in: Strettoweb news Sicilia e Calabria, 30. V. 2014 <<http://www.strettoweb.com/2014/05/reggio-parte-progetto-educativo-corpo-forestale-incendi/143298/>>.

²¹ BERIONNE, Michelle, Guardia di Finanza; in: Plates in Rome <<http://www.targheitaliane.it/index.html?/italy/esercito/gdf.html>>.

²² La polizia provinciale Cambia uniforme: Nuovi colori e nuovi materiali; in: Provincia di Cosenza, 22. IV. 2011 <<http://www.provincia.cosenza.it/portale/portaltemplates/view/view.cfm?3308>>.

Cosenza: La polizia provinciale indossa la nuova uniforme; in: Newz.it, 12. IX. 2011 <<http://www.newz.it/2011/09/12/cosenza-la-polizia-provinciale-indossa-la-nuova-uniforme/113085/foto-giornali/>>.

²³ Polizia Municipale Liguria Divisa; in: XX Company Uniforms <<http://www.xxcompany.it/easyStore/SchedeVedi.asp?IDCatSchede=157>>.

²⁴ Placas de auto; in: Pinterest <<http://www.pinterest.com/jucepega/placas-de-auto/>>.